

УДК 721

ДИТЯЧІ ТАБОРИ МИНУЛОГО ТА МАЙБУТНЬОГО : ЗМІНИ В ПРОСТОРІ ДЛЯ ВІДПОЧИНКУ ДІТЕЙ

Грінченко Є. Ю.¹, маг., Мерилова І. О.², канд. арх., доц.

ННІ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»

Українського державного університету науки і технологій

¹hrinchenko.yeva@gmail.com, ²merylova.iryana@pdaba.edu.ua

Постановка проблеми. Дитячі табори є досить поширеним варіантом організації літнього відпочинку для дітей, але з часом виникла необхідність адаптувати їх до сучасних вимог. Основна мета дитячих таборів – забезпечити комфортні умови для проживання дітей і сприяти їх всебічному розвитку. Архітектура таборів минулого здебільшого відповідала базовим функціональним вимогам, але часто не враховувала важливість створення комфортного та безпечного середовища для дітей. Правильна організація простору впливає на емоційний стан дитини, від якого залежить ефективність навчання, рівень активності та соціалізація в колективі. Розгляд закордонного досвіду проєктування дитячих таборів дає можливість знайти нові підходи до організації простору, що відповідають сучасним потребам дітей, включаючи використання інноваційних технологій та екологічних принципів. Це створює можливість для розробки таборів, які відповідатимуть сучасним стандартам і забезпечать необхідні умови для всебічного розвитку дітей в Україні.

Мета дослідження. Проаналізувати закордонний досвід проєктування та будівництва дитячих таборів і на основі цього сформулювати сучасний підхід до розробки дитячих таборів в Україні, з урахуванням актуальних вимог до функціональності, безпеки та комфорту.

Результати дослідження. Один з найкращих прикладів проєктування та будівництва дитячих таборів елітний табір «*Viladoms*» у Барселоні. Це взірцевий прикладом сучасного підходу до проєктування дитячих таборів, адже поєднує функціональність, комфорт, екологічність та модульність. Концепція дизайну базується на створенні мікрорішення середовища, де окремі компактні будинки формують відчуття невеликого поселення. Цей підхід сприяє більш глибокій соціальній взаємодії між дітьми та забезпечує гармонійне поєднання з природним середовищем. Архітектурне рішення передбачає чітке зонування: службова будівля з їдальнею та адміністративними приміщеннями, навчальні класи та житлові блоки для розміщення дітей. Відмова від традиційної коридорної системи на користь автономних об'ємів покращує мікроклімат, забезпечує ефективне природне освітлення та створює більш затишне середовище. Фрагментована структура табору нагадує уявний світ дитинства з маленькими будинками, лісами та стежками, що робить простір максимально природним і дружнім для дітей [3].

Ще одним прикладом сучасного та екологічного підходу є літній табір «*Camp JRF*» у США. Його архітектура поєднує сталий дизайн із глибоким соціальним змістом: у створенні простору брали участь представники табору, що дозволило врахувати потреби користувачів на всіх етапах. Серед рішень – сонячні панелі, дощові сади, використання перероблених матеріалів (пляшок, деревини, дверей), а також мінімальне втручання в ландшафт. Такий простір не лише екологічний, а й сприяє взаємодії дітей, навчанню через досвід і формуванню відповідального ставлення до довкілля [2].

Природний табір «*Wiki World Natural Camp*» у Хуангані (Китай) є прикладом інноваційного підходу до будівництва, який використовує екологічно чисті матеріали та традиційні методи. Дерев'яні будинки, виготовлені з обпаленого дерева та з'єднані металевими компонентами, можуть бути легко перебудовані. Архітектура табору інтегрується

з навколишнім середовищем, зберігаючи природні елементи та дерева на ділянці, що сприяє створенню єдності між будівлями та природою [1].

Рис. 1. Елітний табір «Viladoms»

Рис. 2. Camp JRF у США

Рис. 3. «Wiki World Natural Camp» у Китаї

Сучасні дитячі табори, такі як «Viladoms» у Барселоні, «Camp JRF» у США та природний табір «Wiki World Natural Camp» у Китаї, демонструють нові принципи просторової організації, орієнтованої на розвиток дитини. Вони інтегрують природу, екологічність і соціальну взаємодію, створюючи середовище, що сприяє не лише відпочинку, а й формуванню особистості. Використання модульних конструкцій, принципів сталого дизайну та адаптивних просторів дозволяє забезпечити комфорт, безпеку та гармонійний розвиток дітей.

Для України, особливо у регіонах, що постраждали від війни, створення сучасних дитячих таборів є критично важливим завданням. Це можливість повернути дітям втрачене дитинство, надати їм безпечний простір для відновлення, психологічної реабілітації та соціалізації. Інвестування в такі проєкти не лише формує якісне середовище для дітей, а й сприяє розвитку місцевих громад, підтримує економіку та інтегрує Україну у світові тенденції сталого містобудування.

Висновки. Дитячий табір – це більше, ніж місце для відпочинку. Це простір, що здатен відновлювати, навчати, інтегрувати та надихати. Інноваційні підходи до проєктування, зокрема екологічна сталість, багатофункціональність та адаптивність, повинні стати основою для створення нових таборів в Україні. Такі простори допоможуть дітям подолати наслідки війни, відновити відчуття безпеки та повернути радість безтурботного дитинства. Будівництво нових дитячих таборів – це не просто про архітектуру, а про майбутнє цілої країни.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Advanced Architecture Lab [AaL], Wiki World. Fragrant Lake/Wiki World Natural Camp. URL: <https://www.archdaily.com/1008057/fragrant-lake-star-wiki-world-natural-camp-wiki-world>
2. Metcalfe Architecture & Design. Camp JRF Eco-Village. URL: <https://archello.com/project/camp-jrf-eco-village>
3. Office of Architecture in Barcelona. Viladoms children's summer camp. URL: <https://ferrater.com/project/viladoms-childrens-summer-camp>